

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa všech škol a školských zařízení (dle rejstříku), pro které platí tato školní preventivní strategie:
--

1. Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín, příspěvková organizace2. Domov mládeže

Adresa ředitelství školy nebo školského zařízení	<ol style="list-style-type: none">1. Sokolovská 487/45, 741 01 Nový Jičín2. Hoblíkova 497/14, 741 01 Nový Jičín
Jméno a příjmení ředitelky	Mgr. Ilona Šustalová
Telefon na ředitelku	556 707 623
E-mail na ředitelku	ilona.sustalova@ouaprs.cz

Základní informace

Co je to krizový plán školy a k čemu slouží?

Krizový plán školy by měl zahrnovat postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování, ať už se jedná o šikanu, zneužívání návykových látek, krádeže, vandalství, rasismus atd. Krizový plán je sestaven školním metodikem prevence na základě fungující praxe školy a platné legislativy, je konzultován a schválen ředitelem školy.

Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Má být pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky a zároveň má být k dispozici rodičům, kteří tak mají možnost seznámit se s vnitřními postupy školy a sledovat je.

Krizový plán (dále jen KP) závazně stanovuje, jak postupovat v případech podezření či výskytu šikany a návykových látek mezi žáky, krizový plán zpracovává také další možné patologie. Krizový plán je součástí Minimálního preventivního programu a Školního řádu školy. Jeho základem je Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dětí a studentů ve školách a školských zařízeních 20 006/2007-51 a Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. č. j. 24 246/2008-6.

Pedagogičtí pracovníci školy jsou ze zákona povinni provádět preventivní opatření v rámci všech aktivit školy a při řešení patologické situace jsou povinni postupovat dle Krizového plánu školy. Krizový plán školy je závazný dokument.

Školní preventivní/intervenční tým:

Mgr. Ilona Šustalová – ředitelka školy, výchovný poradce

Mgr. Andrea Havlíková – zástupce ředitele školy

Mgr. Dagmar Pospěchová – školní metodik prevence

Zákonné povinnosti školy a preventivní činnosti školy přispívající k realizaci primární prevence na škole

Škola je ze zákona povinna:

- **Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu rizikového chování** v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.
- **Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky rizikového chování** v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.
- Odpovídat za žáky během vyučovacího procesu, nese právní odpovědnost.
- **Pomocí školního řádu jasně vymezit zákaz rizikového chování.**
- **Působit na žáky v oblasti primární prevence rizikového chování**, toto se týká všech pedagogických pracovníků školy.

Škola se právně zavazuje:

- Že do všech poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví má **zakotveny informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání ve škole, v prostorách školy i na všech akcích pořádaných školou.**
- Že při řešení případů týkajících se užívání OPL bude plně spolupracovat s Policií České republiky, s orgány sociálně – právní ochrany dětí a školskými poradenskými zařízeními.
- **K plnění ohlašovací povinnosti směrem k orgánům činným v trestním řízení.**

Preventivní činnosti školy přispívající k realizaci primární prevence na škole:

- Škola **poskytuje žákům a rodičům** (zákonným zástupcům) nezbytné **informace nutné k zajištění ochrany před rizikovým chováním**, informace neustále aktualizuje a všímá si nových jevů z oblasti možného rizikového chování.
- Škola poskytuje žákům věcné a pravdivé informace o formách rizikového chování, přiměřené jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.
 - Při řešení případů souvisejících s rizikovým chováním spolupracuje, pokud je to nutné s dalšími zainteresovanými institucemi (Policie ČR, orgán sociálně – právní ochrany dětí, oblastní metodik prevence, pedagogicko psychologickou poradnu, speciálně pedagogické centrum apod.).
- **Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a mají možnost žádat vysvětlení a objasnění hodnocení, uděleného výchovného opatření nebo postupů řešení po kterémkoliv zainteresovaném vyučujícím. Dále mají možnost obrátit se na ředitele školy a žádat přešetření situace; rodiče mají možnost požádat školu o pomoc při jakémkoliv podezření na rizikové chování jejich dítěte, přičemž škola se bude těmito podněty vždy důkladně zabývat.**

Výňatky z legislativy

Užívání, přechovávání a distribuce návykových látek

- V České republice není stanovena věková hranice pro užívání návykových látek (nelegálních i legálních); jejich konzumace tedy není považována za protiprávní jednání, jejich užívání osobami mladšími 18 let je považováno za nebezpečné chování a každý nezletilý jedinec má tedy nárok na pomoc orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.
- **Za přestupek nebo trestný čin je považováno navádění či podpora užívání návykových látek u osob mladších 18 let i samotné prodání či podání návykové látky** (zde se jedná zejména o alkohol a tabákové výrobky, které spadají do legálních návykových látek).
- **Užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování a na všech akcích pořádaných školou (tedy i mimoškolní činnosti) není přípustné; všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k vedení školy (!) v případě, kdy žáci návykové látky užívají, distribuují či je u sebe přechovávají.**
- Za přestupek nebo trestný čin je považováno **přechovávání (držení) a distribuce nelegálních návykových látek; množství, které je distribuováno, není rozhodující, množství u přechovávání (držení) je rozhodující pouze ve vztahu ke kvalifikaci protiprávního jednání (přestupek nebo trestný čin. Škola může použít orientační testy na přítomnost návykových látek (alkoholu pomocí dechové zkoušky, nelegálních návykových látek pomocí zkoušky ze slin) pouze v případě podezření na intoxikaci žáka** (ne formou plošného testování) a na základě **předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo plnoletého žáka**; před použitím orientačních testů je vhodné mít zpracován postup při pozitivním výsledku testu i při negativním výsledku testu. Nebo orientační test provede přivolaná Městská policie či Policie ČR.

Poradenská a preventivní zařízení

Linka důvěry – non stop krizová linka, tel.: 596 318 080

Linka psychopomoci – krizová linka tel.: 224 214 214

Růžová linka – krizová linka pro děti a mládež tel.: 272 736 263

Dětské krizové centrum – non stop linka pomoci pro děti a mládež do 26 let tel.: 241 484 149

Linka bezpečí – non stop krizová linka a internetová poradna pro děti a mládež do 18 let
(pro studenty do 26 let) – ZDARMA tel: **116 111**

Linka bezpečí – ZDARMA, tel.: 800 155 555

První psychická pomoc (intervenční služba), tel.: 734 268 254

Policie ČR 158

Hasiči 150

Záchranná služba 155

Integrovaný záchranný systém 112

Organizace a odborníci, kteří se budou podílet na prevenci sociálně patologických jevů:

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
PPP Nový Jičín	PhDr. Pavel Letý	556 771 140
SPC Nový Jičín	Mgr. Dagmar Šedá	556 706 262
MĚÚ Nový Jičín	Mgr. Richard Pešat	556 768 335
Policie ČR	Bc. Marika Jeličová	974 735 208, 702 245 633
Městská Policie Nový Jičín	Mgr. Ilona Majorošová	556 768 200

Šikana

- **Šikanování může naplňovat skutkovou podstatu řady trestných činů** (omezování osobní svobody, vydírání, vzbuzení důvodné obavy, čin loupeže, čin znásilnění, čin pohlavního zneužívání, čin kuplířství, čin ublížení na zdraví, čin poškození cizí věci, čin násilí proti skupině a proti jednotlivci).
- **Pedagogický pracovník musí předcházet šikanování mezi žáky, projevy šikanování neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.**
- **Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu** (neoznámení trestného činu, nepřekažení trestného činu, nadřezování, schvalování trestného činu, podněcování k trestnému činu apod.); skutkovou podstatu trestného činu (účast na trestném činu) může jednání pedagogického pracovníka naplňovat i **v případě, že o chování žáků věděl a nezabránil spáchání trestného činu např. tím, že ponechal šikanovaného samotného mezi šikanujícími žáky, i když o šikaně věděl, neprovedl takové kroky, které by ji zarazily apod.**

Domácí násilí, týrání

- Pokud získá pracovník školy hodnověrným způsobem poznatky o tom, že někdo připravuje, páchá nebo již spáchal jednání, které lze posoudit jako týrání dítěte, má podle platných zákonů **tzv. oznamovací povinnost; v případě zanedbání této povinnosti nastupuje pro tuto osobu trestní odpovědnost za nepřekažení nebo neoznámení trestného činu** (týrání svěřené osoby, znásilnění, pohlavní zneužívání, vražda).
- Rodiče (zákonní zástupci) musí být informováni o tom, co se s jejich dítětem děje či bude dít; jedinou výjimkou, kdy rodiče nejsou informováni, je podezření či zjištění zneužívání, týrání dítěte ze strany rodičů nebo jiných příbuzných; v tomto případě se situace řeší s pomocí orgánu sociálně – právní ochrany dítěte a s Policií ČR.

Ostatní

- Vážnější projevy rasismu a jiné diskriminační projevy jsou postihovány jako přestupek nebo trestný čin.
- Za přestupek je považováno ohrožení výchovy a vzdělávání nezletilců, kdy dítě není přihlášeno k povinné školní docházce nebo dojde k zanedbání péče o ni.
- **Osobní prohlídku u žáka nebo prohlídku jeho věcí má v kompetenci pouze Policie ČR!**
- Pokud je žák v ohrožení života, rodiče (zákonní zástupci) jsou informováni až poté, co pedagog kontaktuje lékařskou službu první pomoci (opět s výjimkou problematiky zneužívání a týrání).

V rámci prevence sociálně patologických jevů, jakými jsou šikana, užívání návykových látek, krádež, mentální anorexie, bulimie, záškoláctví atd., je **potřeba věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám chování či prospěchu, které se u jednotlivce i kolektivu vyskytnou. Při zaznamenání určité změny v chování a jednání i v případě podezření je VŽDY NUTNÉ:**

- informovat **třídního učitele** (pokud není on sám informátorem), **metodika prevence, výchovného poradce**, popř. ředitele či zástupce školy;
- pokud se podezření na rizikový stav týká **jednotlivce, promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny chování a jednání** (týká se všech pedagogických pracovníků školy při zaznamenání nestandardního či přímo rizikového projevu v chování či jednání žáka) – vést takovýto pohovor je v kompetenci metodik prevence, třídní učitel, výchovný poradce;
- pokud se změna týká **více žáků či celého kolektivu (šikana), neprodleně přenechat šetření na metodikovi prevence**
- třídní učitel po konzultaci s metodikem prevence či s výchovným poradcem informuje o zjištěném stavu zákonné zástupce žáků (**kdy informovat rodiče vychází z podstaty šetřené situace** – viz jednotlivé krizové plány) s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky, a dále nabídne zákonným zástupcům pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení.

Zásadní je určení závažnosti situace, je třeba rozlišit:

- zda je **situace akutní** (jedná se o přímé ohrožení psychického či fyzického zdraví žáka), a je tedy **nutný okamžitý zásah ze strany školy** – postup dle *Krizového plánu školy a doporučení metodika prevence či výchovného poradce*;
- zda se jedná o **akutní situaci**, která však **vyžaduje maximální diskrétnost a nutnost vypracovat šetrný, a především bezpečný postup při řešení** (časový rozsah řešení situace do max. 2 - 5 dní) **se zajištěním nepřetržitého monitoringu situace ze strany školy** – postup dle *Krizového plánu školy a doporučení metodika prevence či výchovného poradce*;
- zda se jedná o **závažnou, ale neakutní situaci**, která vyžaduje **pohovor s žákem/žáky, konzultaci s metodikem prevence, výchovným poradcem, PPP, SPC pohovor s rodiči**, a při jejímž řešení si škola může dovolit postupovat bez přílišného časového omezení;

- zda se jedná o **neakutní, ale možnou vznikající rizikovou situaci** (není přímo ohroženo psychické či fyzické zdraví žáka), u které je na místě **pozorování v určité časové lhůtě za účelem získání více informací o problému**, které je možné dále konzultovat s metodikem prevence či s výchovným poradcem.

POZOR – na první pohled neškodně vypadající situace může být signálem akutního stavu, je tedy nutné nepodceňovat; určení akutnosti stavu žáka/třídy může být komplikované.

Řešení šikany

Škola je povinna řešit šikany ve škole, v prostorách školy a na akcích pořádaných školou, mimo školu je to záležitost policie a rodičů.

Postup školy při diagnostice a vyšetřování šikany

Co je to školní ŠIKANOVÁNÍ?

- Šikanování je jakékoliv chování, jehož **záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat** žáka, případně skupinu žáků; **spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedince nebo skupiny vůči jedinci či skupině žáků**, kteří se neumí nebo z různých důvodů nemohou bránit; znamená to, že **dítěti někdo, komu se nemůže ubránit, dělá, co je mu nepříjemné, co ho ponižuje nebo co ho fyzicky nebo psychicky bolí.**

Šikana má tyto znaky

- a. záměrná**
 - b. opakující se**
 - c. oběť se nemůže bránit**
- Šikana zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití a neúměrného fyzického napadání, tak také projevy jako je vydírání, krádeže, poškozování věcí. **Složitě odhalitelnou formou šikany je pak psychická šikana v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování.**
 - Šikana může mít i formu **sexuálního obtěžování až zneužívání.**
 - Nově se šikana realizuje i prostřednictvím **elektronické komunikace** – jedná se o tzv. **kyberšikany** – ta zahrnuje útoky skrze platformy jako **Facebook a další sociální sítě**, útoky přes sms zprávy, popř. emaily; patří zde také **vyvěšování urážlivých a ponižujících materiálů na internetové stránky** apod.
 - Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako **demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků.**
 - Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v **závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví oběti či obětí.**

- Stejně důležité je věnovat pozornost varovným signálům; pokud jsou učitelem zaznamenány, je nutné se jimi zabývat, šikanu nepodceňovat, nebagatelizovat problémy; být otevřený varovným signálům.

Možný postup v řešení případu šikany na škole

Učitel se o šikaně dozví zprostředkovaně od žáka, kolegy, rodiče nebo ji sám vypozeruje.

Ověření situace

- 1.** Pro ověření je nezbytné **nalezení vhodných svědků**. Ideální počet svědků je **4 – 5 žáků**, pokud se situace jeví jako akutní, je třeba **volit ty žáky, u nichž je možné předpokládat, že budou mluvit pravdu, že patří k neutrálním osobám třídy**. Není-li však situace příliš akutní, je možné nechat **vyplnit třídu speciální anonymní dotazník**, z jehož vyhodnocení vhodní svědci vyvstanou. Je nutné myslet taky na to, že i **svědky musíme ochránit před možným agresorem či agresory**, proto si je nevoláme v hodinách ze třídy, ale je potřebné je oslovit nenápadně, během přestávky, po vyučování, v jídelně, ve školním kroužku apod.
- 2.** **Určité signály o šikaně lze získat z rozhovoru s rodiči potenciální/ch obětí/obětí**. Formou telefonátu či osobní schůzky je možné se rodiče/rodičů doptat, zda si u dítěte nevšimli změn v chování, jednání, neadekvátních reakcí (pomočování, zvraty v chování, noční děsy, poškozené věci, změny ve vztahu k okolí, zhoršení prospěchu atd.), jakýchkoliv „drobností“, které by mohly být signálem rizikové situace. **Tento rozhovor je vždy veden v nepřítomnosti dítěte, pokud je rozhovor veden telefonicky, vždy je na místě se ujistit, zda se dítě nenachází v blízkosti rodiče**. Ve fázi ověřování situace při rozhovoru s rodiči nikdy **nemluvit o šikaně, ani o tom, že má škola na výskyt šikany podezření, pouze si ověřit signály – zda i rodič zaznamenal, že s jeho dítětem není něco v pořádku**. Získávání informací od rodičů je věc velice citlivá, dotazy učitele mohou rodiče vyděsit, a ten může neadekvátně zareagovat. K získávání informací od rodičů je tedy dobré se uchýlit až v momentu, kdy už byly vyčerpány všechny ostatní možnosti.
- 3.** **Kontaktovat rodiče je možné dle stavu situace až později po důkladném vyšetření situace, kdy jsou sesbírány důkazy o ubližování – tady jsou již rodiče plně seznámeni se situací svého dítěte. K tomuto ale dochází spíše v rámci šetření situace. Je nutné myslet na to, že škola má ze zákona povinnost rodiče žáka informovat, vždy je však třeba vyhodnotit, KDY toto udělat, a to vzhledem k možným nežádoucím reakcím rodičů, které by mohly negativně ovlivnit šetření a usvědčení agresorů. Platí však, že rodiče je nutné kontaktovat nejpozději v momentě, kdy metodik prevence spolu s třídním učitelem a výchovným poradcem situaci řádně prošetří a vyvodí jasné závěry**. Pokud o ubližování informují školu rodiče, je nutné rodiče pravidelně s výsledky šetření seznamovat. Je-li to příhodné (vzhledem k právní ochraně školy), lze rodiče písemně požádat o souhlas s vyšetřováním.

Šetření situace

- Nejprve je nezbytné **odhadnout** (z pozorování, z dostupných informací) **závažnost situace a zvolit, o jakou formu a stupeň šikany se může jednat. Toto rozhodnutí je klíčové k určení dalších kroků!** Pokud by vzniklo podezření na pokročilejší stupeň šikany, je třeba neodkladně jednat a ochránit oběť/oběti.
- Po vyhodnocení vážnosti situace přichází na řadu **rozhovor s informátorem/informátory (žák/žáci/učitel)**. Rozhovor s informátorem pomáhá situaci dále specifikovat. **Informátor nesmí být prozrazen! Udělat si poznámky pro další šetření.**
- **Rozhovor s obětí je třeba vést velice citlivě!** Je třeba se připravit na variantu, že oběť šikany bude svou situaci zlehčovat a snažit se ze strachu tvrdit, že se jí vlastně nic neděje. Vhodně kladenými otázkami je možné oběť vyvést z popírání a pomoci jí k pojmenování, co se s ní děje. Také rozhovor s obětí je nutné zaznamenat.
- Dalším krokem je **nalezení svědků a rozhovor se svědky**. Tady je třeba pečlivě vybírat žáky, se kterými bude veden pohovor (viz informace výše). Na žáky při rozhovoru nenaléháme, necháme je říct, co chtějí. **Metodik prevence nebo šetřící učitel musí vést písemný záznam rozhovoru s každým žákem, se kterým bude hovořit! Záznam pohovoru musí být zaznamenán doslovně!** Je-li to možné, je na místě **přizvat k rozhovorům dalšího pedagoga jako svědka** pro případné stížnosti ze strany rodičů či otázek institucí, které by do řešení problému mohly být zainteresovány.
- Během vyšetřování průběžně poskytujeme oběti/obětem podporu a pomoc, pokud je toto na místě, skýtáme oporu i svědkům.

NIKDY NEKONFRONTOVAT oběť/oběti a svědky s agresorem/agresory!

Rozhovor s agresorem/agresory

- **U rozhovoru s agresorem je nutné, aby byl přítomen ředitel školy, popř. zástupce ředitele, metodik prevence či výchovný poradce (ideální je přítomnost 3 kompetentních osob).** Tak jako u rozhovorů s žáky – svědky a obětí/oběťmi – i zde je nutné pořídit přesný písemný záznam rozhovoru s agresorem/agresory. **Agresorovi/agresorům je třeba sdělit, jaké důsledky jejich počinání bude mít, a nezáleží na tom, zda se přiznali, či nikoliv. Agresorovi/agresorům oznámíme, jak budou postiženi v případě, že oběť znovu napadne/napadnou (např. při jakémkoli náznačce šikanování bude případ nahlášen policii).**
- **Pokud je agresorů více, je důležité vést vyšetřování jednotlivě. Při vyšetřování nesmí agresor zůstat bez pedagogického dozoru a musí se zamezit kontaktu mezi jednotlivými agresory. Konfrontaci agresorů je nutné vždy zvážit, ale je možná, pokud má vyšetřující pedagog/ředitel školy dostatek důkazů z vyšetřování jednotlivých agresorů.** Stejně jako předchozí pohovory i tento je nutné co nejpřesněji zaznamenat.
- Pro potrestání agresora využít výchovných opatření – viz Školní řád.
- **Po vyslechnutí oběti/obětí, informátorů, svědků a agresora/agresorů by se měl třídní učitel, metodik prevence a výchovný poradce sejit s ředitelem školy, vyvodit patřičné závěry, důsledky pro agresora/agresory a vytvořit podpůrný program pro oběť/oběti s maximálním ohledem na jeho/jejich bezpečnost (mimořádné dozory, možnost individuálních konzultací**

s metodikem prevence apod.). Pozor – každá oběť více či méně negativně reaguje na uvolnění psychického napětí až traumatu, které jí/jim šikana způsobovala. Tyto reakce bývají „paradoxně“ spíše negativní – úzkostnost, plačtivost, neuróza, zhoršení prospěchu, ale i výbušnost, odsekávání, provokace druhých apod. Toto období může trvat v souvislosti na rozsahu šikany i několik týdnů. Je třeba na to připravit rodiče, s obětí/oběťmi o tom otevřeně hovořit. **Pokud se situace neuklidní, je nutné doporučit rodičům návštěvu dětského klinického psychologa.**

- **Jednání s rodiči šikanovaného** – žádný rodič nereaguje na oznámení, že jeho dítěti bylo ubližováno dobře, proto je nutné ihned v úvodu rozhovoru **ubezpečit rodiče o okamžité ochraně dítěte a zajištění jeho bezpečí.** Většina rodičů následně reaguje otázkou „kdo to udělal?“. Rodiče mají na tuto informaci právo, není tedy nezbytné agresora/agresory anonymizovat. Rodiče také žádají potrestání agresora/agresorů, je tedy možné jim říci, že šikana je zapracována do Školního řádu a agresor/agresoři budou dle toho potrestáni. Pokud budou rodiče oběti/obětí žádat o setkání s rodiči agresora/agresorů, pokuste se jim toto vymluvit – tyto konfrontace bývají velmi emočně vypjaté, k omluvě, kterou by zřejmě chtěli slyšet, často nedochází, naopak si mohou paradoxně vyslechnout mnoho urážlivých slov na adresu svého dítěte i svou. **Nikdy tedy nezvat rodiče obou stran do školy v podobnou dobu, ideálně každé v jiný den!** Rodiče oběti/obětí se také ptají, „co bude dál?“. Je třeba jim říci, že jejich dítěti bude dlouhodobě zajištěna bezpečnost, situace bude každodenně monitorována,

s obětí/oběťmi se bude nadále odborně pracovat v rámci individuálních konzultací s metodikem prevence a třídním učitelem v rámci práce s celým kolektivem, kterého se toto jednoznačně týká. Rodiče budou samozřejmě o všem informováni. Je nutné rodiče požádat o spolupráci – cokoliv, co by je na chování jejich dítěte zneklidňovalo, ať sdělí metodikovi prevence či třídnímu učiteli, ti pak mohou doporučit další podpůrné kroky, a pomoci tak rodičům nelehkou situaci zvládat.

Vždy je dobré rodiče upozornit, že se jedná o dlouhodobý proces! Jedná-li se o oběť/oběti pokročilých, brutálních a kriminálních šikan, je nutné rodiče přesvědčit o okamžité spolupráci s PPP, klinickým psychologem, psychoterapeutem nebo pedopsychiatrem.

Pokud by se i přes veškerou snahu školy i rodičů podařilo agresorovi/agresorům znovu na oběť/oběti psychicky či fyzicky zaútočit, mají rodiče oběti/obětí právo oznámit toto na Policii ČR (i když je/jsou agresor/agresoři nezletilí).

Učitel je svědkem šikany – násilí (nebo je mu toto oznámeno)

- **Bezprostřední záchrana oběti/obětí! Odvést oběť/oběti okamžitě ze třídy!**
- Zabránit domluvě agresorů.
- **Oznámit událost řediteli školy a třídnímu učiteli, domluvit se a zajistit následnou ochranu oběti. Oběť nepouštět zpět do třídy! Nutná spolupráce všech pedagogů!**
- Pokračovat v pomoci a podpoře oběti – dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření, pokud je to nutné apod. **Ředitel školy, výchovný poradce či metodik prevence určí pedagoga, který bude až do odvolání na oběť/oběti permanentně dohlížet** – možnost nervového zhroucení, útěku ze strachu apod.

- **Kontaktovat rodiče oběti/obětí** – při rozhovoru s rodiči se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat výrazy jako ubližování, fyzické napadení, fyzické trápení. Hovořit s nimi však „na rovinu“, nesmí jim být nic zamlčeno, důležité je ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte.
- **Kontaktovat odborná pracoviště** – pedagogicko psychologickou poradnu, příp. psychologa, psychiatra, orgán sociálně – právní ochrany dětí apod.; kontaktovat Policii ČR.

Odhalení šikany bývá obtížné. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování. Je nutné mít na paměti rozdílné postupy při vyšetřování počátečních a pokročilých stádií šikanování.

Návykové látky

Řešení užívání návykových látek v prostředí školy

- Žákům je zakázáno do školy vnášet, ve škole užívat návykové látky (tabákové výrobky, alkoholické výrobky, drogy, ...), jedy a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují a pod vlivem těchto látek do školy vstupovat. Platí pro vnější i vnitřní prostory školy, školského zařízení a pracoviště odborného výcviku.

1. Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších **prostorách školy je kouření zakázáno.**

Jak postupovat při přistižení žáka školy při kouření

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci!
- Tabákový výrobek je třeba žákovi **odebrat a zajistit.**
- **Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka** (odkud a od koho). Záznam založí školní metodik prevence do své agendy.
- **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu kouření, tedy o porušení Školního řádu, a důsledcích, které tento přečin bude mít**
Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.

2. Alkohol

Ve škole i mimoškolních prostorách školy v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zákaz konzumace alkoholu, podávání alkoholu osobám mladším 18 let je **trestným činem** nebo přestupkem

Jak postupovat při přistižení žáka školy při požívání alkoholu

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit!
- Alkohol je třeba **odebrat a zajistit**.
- **Pedagogický pracovník posoudí, zda žák neohroží nějaké nebezpečí:**
 - V případě, že je **žák ohrožen na zdraví a životě**, volá okamžitě **lékařskou službu první pomoci (155/112)!**
 - **Okamžitě o situaci informuje ředitele školy a metodika prevence nebo výchovného poradce!**
 - Jestliže **nebezpečí neohroží**, sepíše **stručný záznam s vyjádřením žáka** (odkud a od koho). Pokud je množství požitého alkoholu žákem větší než minimální, nemusí být toto možné.
- **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu konzumace alkoholu, tedy o porušení školního řádu, o důsledcích, které tento přečin bude mít;** z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.
- Po vyznění zákonného zástupce o situaci jej **třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy vyzve, aby si žáka ze školy vyzvedl**, doporučí zákonnému zástupci lékařskou prohlídku žáka.
- **Při opakování splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte!**
- Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.

Jak postupovat v případě nálezu alkoholu ve škole

Nalezení alkoholu v prostorách školy:

- Nalezený alkohol se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury, je nutné jej pouze zajistit!
Nález oznamuje pedagogický pracovník/nepedagogický pracovník školy, který alkohol našel či mu byla přítomnost alkoholu nahlášena žáky/jinými pracovníky školy, řediteli školy či jeho zástupci.
- Zadržovaný alkohol je nutné bezpečně uložit u vedení školy pro případ důkazu.
- Pedagogický/nepedagogický pracovník spolu s metodikem prevence vyhotoví stručný záznam o nálezu, který si metodik prevence založí do své agendy.
- Podezřelé okolnosti nálezu hlásí ředitel školy Policii ČR.

Zadržení alkoholu u žáka (bez požití žákem či žáky):

- Zadržený alkohol se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- **Zadržení alkoholu u žáka okamžitě hlásí pedagogický/nepedagogický pracovník řediteli či zástupci školy a metodikovi prevence.**
- Ředitel či zástupce školy zadržený alkohol zajistí a uloží na vhodné místo pro případ důkazu.
- Pedagogický/nepedagogický pracovník spolu s metodikem prevence a ředitelem či zástupcem ředitele školy vyhotoví záznam o zadržení s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka, jeho vyjádření k přečinu a podpis); v případě, že se žák odmítne k přestupku vyjádřit, uvede pedagogický pracovník školy tuto skutečnost do zápisu; záznam založí metodik prevence do agendy.
- **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu konzumace alkoholu, tedy o porušení Školního řádu a důsledcích, které tento přečin bude mít.**
- **Při opakování přečinu splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte!**
- V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, je nutné ihned předat tekutinu Policii ČR na analýzu.
- Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.

3. Omamné a psychotropní látky (OPL)

- **Ve škole, v prostorách školy i na akcích pořádaných školou je zakázána výroba, distribuce, přechovávání i propagace omamných a psychotropních látek, totéž platí i všeobecně bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo; zakázané je i navádění k užívání těchto látek!**
- **Taktéž je zakázáno vstupovat pod vlivem OPL do školy, školní pozemky či se pod vlivem účastnit akcí pořádaných školou;** za porušení tohoto zákazu jsou školním řádem stanoveny sankce.
- **Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby, držení, distribuce a propagace, se sám vystavuje trestnímu stíhání, když vše neoznámí Policii ČR!**

Jak postupovat v případě zjištění konzumace OPL žákem ve škole

- **V případě, kdy je žák ve škole, v prostorách školy či na akci pořádané školou přistižen při konzumaci OPL, je PRIMÁRNĚ nutné mu v další konzumaci zabránit (platí i pro nepedagogické zaměstnance školy)!**
- Pedagog či nepedagogický pracovník školy musí ihned návykovou látku odebrat a zajistit ji!

- **Pedagogický či nepedagogický pracovník dále posoudí, zda žáku nehrozí nebezpečí na zdraví či životě.**
- V případě, že je **žák ohrožen na zdraví a životě**, volá okamžitě **lékařskou službu první pomoci (155/112)!**
Okamžitě o situaci informuje ředitele školy a metodika prevence nebo výchovného poradce!
- Jestliže **nebezpečí nehrozí**, sepíše **stručný záznam s vyjádřením žáka** (odkud, od koho, **CO?**). Pokud je množství žákem požitě OPL větší než minimální, nemusí být toto možné.
- **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu konzumace OPL, tedy o porušení Školního řádu, a důsledcích, které tento přečin bude mít.**
- Po vyznění zákonného zástupce o situaci jej **třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy vyzve, aby si žáka ze školy vyzvedl**, doporučí zákonnému zástupci lékařskou prohlídku žáka.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyzve škola orgán sociálně právní ochrany dětí a vyčká jeho pokynů. Škola má právo vyžádat si pomoc. **Neprodleně pak pedagogický pracovník školy přivolá lékařskou pomoc.**
- Z konzumace OPL žákem ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.
Při vyšetřování „odkud a od koho“ je však třeba zjistit, zda je/není distributor žákem školy! Pokud ano, nejedná se však o oznámení konzumace OPL, ale distribuce OPL. Tuto skutečnost je třeba nahlásit policii ČR.
- Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.

Konzument je nebezpečný především sám sobě, ale distributor všem žákům! Distribuce je trestním činem, konzumace porušením školního řádu. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání!

Jak postupovat při zjištění distribuce/přechovávání OPL ve škole

- **Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestní čin! Množství není rozhodující!**
- **Přechovávání OPL je protiprávní jednání;** množství, které má žák u sebe, je rozhodující pro to, aby bylo toto jednání specifikováno buď jako **přestupek (menší množství), nebo jako trestní čin (více než málo).**
- Jestliže má pedagogický či nepedagogický pracovník školy podezření, že **došlo ve škole, na pozemcích školy či na akci pořádané školou k distribuci OPL, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.**
- **Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyzve škola zákonného zástupce žáka/žáků a orgán sociálně – právní ochrany dětí.**

Jak postupovat při nálezů OPL ve škole

V případě, kdy pedagogický či nepedagogický pracovník školy nalezne v prostorách školy látku, kterou považuje za omamnou nebo psychotropní, je postupováno takto:

- Nalezená OPL se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury, je nutné ji pouze zajistit!
- **Nález OKAMŽITĚ oznamuje pedagogický pracovník/nepedagogický pracovník školy, který OPL našel či mu byla přítomnost OPL nahlášena žákem/žáky, řediteli školy či jeho zástupci!**
- Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží ředitel školy/zástupce ředitele látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy, na obálku se podepíše jak ředitel školy, tak i další přítomný pedagog a uschová ji do školního trezoru.
- Pedagogický/nepedagogický pracovník spolu s metodikem prevence vyhotoví stručný záznam o nálezů, který si metodik prevence založí do své agendy.
- **O nálezů vyrozumí vedení školy Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.**

Při nálezů u některého žáka se postupuje takto:

- Nalezená OPL se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury, je nutné ji pouze zajistit!
- **Nález OKAMŽITĚ oznamuje pedagogický pracovník/nepedagogický pracovník školy, který OPL našel či mu byla přítomnost OPL nahlášena žákem/žáky, řediteli školy či jeho zástupci!**
- Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží ředitel školy/zástupce ředitele látku do obálky, napíše datum, čas, místo nálezů a jméno žáka, u kterého byla OPL nalezena. obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a podpisem svým, dalšího přítomného pedagoga i podpisem samotného žáka a uschová ji do školního trezoru.
- **O nálezů vyrozumí vedení školy Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.**
- **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu držení OPL ve škole, tedy o porušení školního řádu, a důsledcích, které tento přečin bude mít.**
- **V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři. Usnadní to léčbu!**

V případě podezření, že některý žák má u sebe některou z OPL, postupuje se takto:

Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přešupku – řešení spadá do kompetence Policie ČR.

- Pedagogický pracovník, který skutečnost zjistil nebo mu byla nahlášena nepedagogickým pracovníkem školy/žákem nahlásí podezření na Policii ČR a zkonzultuje další postup. Dále okamžitě informuje vedení školy a zákonného zástupce žáka, u kterého je podezření na držení OPL.

- **Žáka pedagogický pracovník ve spolupráci s vedením školy izoluje a do příjezdu Policie ČR jej musí mít pod dohledem! NESMÍ se v žádném případě provádět osobní prohlídka, ani prohlídka jeho věci!**

Jak postupovat při objevení dealera ve škole

- Ihned informovat o dané situaci Policii ČR.
- Ve spolupráci s Policií ČR podniknout další nezbytné kroky.

Krádeže a vandalismus

1. Krádeže

- Krádeže jsou protiprávním jednáním (viz Školní řád), a pokud se **škola** o takovémto jednání dozví, **je povinna tuto skutečnost buď ohlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučit poškozenému (jeho zákonnému zástupci) obrátit se na tyto orgány.**
- Nošení cenných věcí do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení, nutné na toto upozornit žáky i jejich zákonné zástupce; i v případě tohoto doporučení nelze se odpovědnosti za škodu jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5.000,- Kč; pokud jsou věci převzaty do úschovy, škola hradí škodu v plné výši.
- V případě, že je **žák svědkem krádeže, je povinen toto ohlásit pedagogickému pracovníkovi školy; pokud krádež neohlásí, může to být později chápáno tak, že se na krádeži podílel jako spolupachatel, nutné na tuto možnost upozornit žáky i jejich zákonné zástupce.**

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

- Události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
- Věc ohlásit na městské oddělení Policie ČR, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce) o možnosti nahlášení této skutečnosti na Policii ČR.
- V případě, že je znám pachatel, který je mladší 18 let, **je možné tuto skutečnost, pokud je podezření na zanedbání péče, nahlásit orgánu sociálně – právní ochrany dětí.**

Jak postupovat, když je žák přistižen při krádeži

- O krádeži pořídít záznam – kdo kradl, co ukradl a hodnotu ukradeného předmětu, komu to ukradl.
- **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy informuje zákonného zástupce žáka o krádeži, tedy o jeho porušení ŠŘ, a důsledcích, které tento přečin bude mít.**

- Ukradenou věc navrátit původnímu majiteli. Pokud nelze ukradenou věc navrátit, dohodnout se zákonnými zástupci žáka, který kradl, finanční náhradu.
- **Při opakování přečinu splní škola oznamovací povinnost k Orgánu sociálně – právní ochrany dítěte!**

2. Vandalismus

Preventivní postup proti vandalismu

Každý žák školy je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a škola bude požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti (viz školní řád). Je nutné na tuto skutečnost žáky upozornit!

V rámci poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví opakovaně upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškození majetku, a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody na školním majetku

- Vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam a fotodokumentaci a pokusit se odhalit viníka.
- V případě, že škola viníka zná, má právo na něm (zákonném zástupci) vymáhat plnou náhradu škody.
- Pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.
- **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy informuje zákonného zástupce žáka o důsledcích, které tento přečin bude mít.**
- **Při opakování přečinu splní škola oznamovací povinnost k Orgánu sociálně – právní ochrany dítěte!**
- Bude-li při šetření vandalismu zjištěno, že se na této újmě na majetku školy podílel/li také další žáci školy (byť by jen tomuto přečinu přihlíželi), bude s ním/nimi nakládáno jako s viníkem/viníky, za jeho/jejich přečin bude/budou potrestán/i dle Školního řádu.

Řešení problémového chování žáků v rámci školy

Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách (2014 MŠMT)

- Pokud se žák chová při vyučování způsobem, který **znemožňuje nebo narušuje vzdělávání ostatních žáků**, a tím **porušuje povinnosti stanovené mu zákonem** (např. řádně se vzdělávat, plnit pokyny pedagogických pracovníků – ust. § 22 odst. 1 písmena a) - c) školského zákona či **Školním řádem, může škola přistoupit k opatření, které takovému chování zamezí.**

- Školská legislativa nezná druh kázeňského opatření spočívající v (dočasném) vyloučení žáka z účasti na vzdělávání a škola není oprávněna udělovat takováto opatření, která přesahují rámec právních předpisů; v případě tak zásadního porušování povinností ze strany žáka, které znemožňuje realizaci výuky v konkrétní třídě školy, a tím i výkon práva žáků na vzdělávání, **je možné vyloučení problémového žáka ze vzdělávání ve třídě za současného uložení individuální práce pod pedagogickým dozorem v jiné „třídě“ (místnosti) základní školy;** musí však být takovému žákovi i nadále umožněn přístup ke vzdělávání a bude nad ním zajištěn dohled podle § 29 školského zákona, popř. „Metodického pokynu MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy“, čj. 37 014/2005-25“ .
- **Za uvedených podmínek je dočasné vyloučení žáka z vyučování přípustné, tj. neodporující právu žáka na vzdělávání ani povinnosti školy toto vzdělávání poskytovat.**

Kázeňská opatření a pomoc ze strany školy

- Sankce za porušování žákovských povinností stanovených zákonem (kázeňská opatření) upravuje ust. § 31 školského zákona a ust. §10 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, kázeňským opatřením tak může být **napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, podmíněčné vyloučení a vyloučení;** na problémové chování žáka (kromě kázeňského a organizačního opatření) **lze reagovat vhodnou pedagogicko-psychologickou pomocí ze strany školy** (individuální konzultace s metodikem prevence či výchovným poradcem, práce s kolektivem třídy, do které žák dochází apod.) **doprovázenou spoluprací se zákonnými zástupci žáka, výchovným poradcem, školním psychologem, metodikem prevence, ale i s dalšími orgány a institucemi – pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, orgán sociálně – právní ochrany dětí, středisko výchovné péče, pediatr, pedopsychiatr, klinický psycholog, Policie ČR apod.**

Jak postupovat v případě drobné nekázně

- Zprostředkovat pohovor mezi žákem a výchovným poradcem/metodikem prevence/třídním učitelem, **vysvětlit žákovi následky jeho chování** a co bude následovat, pokud se jeho chování nezmění. **Při pohovoru s žákem dávat pozor na drobné signály, které by mohly nasvědčovat, že zhoršené či neukázněné chování žáka může být důsledkem rizikového chování jiného žáka/žáků.**
- **Třídní učitel/výchovný poradce/školní metodik prevence (telefonicky, písemně, osobní schůzkou) zákonného zástupce žáka o žakově nekázni a upozorní jej, co bude následovat, pokud se chování žáka nezmění.**
- Třídní učitel zváží možný přiměřený kázeňský postih, nekázeň by měla být zaznamenána do Katalogového listu žáka.

Jak postupovat v případě opakovaného problémového chování (opakované porušování školního řádu)

- Zprostředkovat pohovor mezi žákem a výchovným poradcem/metodikem prevence/třídním učitelem, **vysvětlit žákovi následky jeho chování** a co bude následovat, pokud se jeho chování nezmění.
- **Při pohovoru s žákem dávat pozor na drobné signály, které by mohly nasvědčovat, že zhoršené či neukázněné chování žáka může být důsledkem rizikového chování jiného žáka/žáků.**
- Je nutné jednání s žákem písemně zaznamenat.
- Informovat zákonného zástupce žáka o žakově opakované nekázní a **sjednat si s ním schůzku** jednání se zákonným zástupcem se účastní třídní učitel, výchovný poradce, popř. metodik prevence. Pokud je to nutné, účastní se jednání i zástupce ředitele školy a ředitel školy.
- **Z jednání se žákem a jeho zákonným zástupcem je vyhotoven písemný záznam**; při jednání ze strany školy je kladen důraz na motivovanost a kompetentnost zákonných zástupců chování žáka zkorigovat, zákonným zástupcům je nabídnuta spolupráce a možnosti pomoci (pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče, klinický psycholog apod.).
- **Součástí písemného záznamu se zákonným zástupcem je dohoda s žákem**, zde jsou stanoveny konkrétní dohodnuté úkoly, pravidla apod., která mají mít pozitivní vliv na žákovo chování, a opatření (důsledky), která budou při nedodržení dohody následovat. Po dohodě s rodiči je **stanoven termín kontrolního setkání, v případě potřeby domluvena pravidelná měsíční setkání či telefonáty. Rodiče jsou upozorněni na udělení kázeňského opatření, které vyplývá z opakované nekázně žáka.**
- Třídní učitel po dohodě s výchovným poradcem/metodikem prevence/ředitelem školy navrhne dle míry provinění žáka úměrné kázeňské opatření podle Školního řádu.

Jak postupovat při závažném potušení Školního řádu žákem/když i přes opakované upozornění žák nadále Školní řád porušuje

- Pokud se žák školy dopustí závažného porušení Školního řádu nebo když i přes opakované upozornění nadále porušuje Školní řád, **svolává ředitel školy jednání výchovné komise - tvoří ji ředitel školy, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, žák a jeho zákonný zástupce.** Tato komise je obvykle posledním pokusem školy řešit potíže s žákem, než se obrátí na další orgány, jako jsou orgán sociálně – právní ochrany dětí, Policie ČR apod. **Z jednání se pořizuje písemný záznam, který všichni přítomní podepisují. Tento zápis slouží jako podklad pro další orgány a instituce, které škola osloví ohledně pomoci s nápravou žáka.**
- Po využití všech dostupných způsobů řešení problémového chování žáka a možností podpory zákonných zástupců, které nebyly žákem akceptovány, je **řešení potíží s žákem předáno do kompetence také další straně** – orgán sociálně – právní ochrany dětí, pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče, apod.

Jak postupovat v případě problémového chování ohrožujícího bezpečnost a zdraví

Pokud žákovo chování a jednání **ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků, vyučujících, zaměstnanců školy či jiných přítomných osob, je škola povinna zajistit takovému žákovi neodkladnou lékařskou péči (a uvědomit o tom zákonného zástupce žáka), a to na základě § 29 odst. 2 školského zákona, který stanoví, že školy a školská zařízení jsou mimo jiné povinna zajišťovat bezpečnost a zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb.** Dle konkrétních okolností je třeba **přivolat i Policii ČR** apod.

Postup školy při přivolání Policie ČR po spáchání trestné činnosti žákem/ z jiného mimořádného důvodu, kdy je ohrožena bezpečnost nebo zdraví žáka, zaměstnance školy či jiné přítomní osoby/při ohlašovací povinnosti.

Šetření a výslech policií

Příchod Policie ČR do školy

- Zaměstnanci školy se snaží s Policí ČR o maximální spolupráci, vzájemný respekt a vstřícnost. **U šetření policie je vždy přítomen ředitel školy nebo zástupce ředitele školy.** Pokud to není možné, je o něm alespoň ihned informován např. telefonicky.
- **Policista je povinen prokázat se** – stejnokrojem s identifikačním číslem nebo služebním průkazem nebo odznakem služby kriminální policie.
V případě pochybností o totožnosti policisty si zaměstnanec školy toto ověří telefonickým dotazem na pracovišti policie.
- Ředitel školy nebo jeho zástupce seznámí policii s předmětem policejního úkonu, upřesní důvod jejich přivolání do školy

Pravidla výslechu žáka Policií ČR

- Policie může vyžadovat podání vysvětlení, provádět výslech, předvolat nebo předvést žáka i mimo školu. Výslech se provádí zpravidla policisty v občanském oděvu, převezení za použití civilního vozidla.
- Pokud není přítomen ZŘŠ či ŘŠ, zajistí jiný pedagog **dohled dospělou osobou** po celou dobu služebního zákroku i služebního úkonu, a to i v případě, že je proveden ve škole. **Písemně je zaznamenáno jméno, číslo policisty, jméno žáka a datum.** Pokud je žák vyslýchán mimo prostory školy, je o ukončení procesu předán zpět do školy nebo je předán zákonnému zástupci.
- **Vyrozumění** zákonných zástupců provádí policista **předem**, u osoby mladší 15 let informuje také orgán sociálně právní ochrany dětí. V případě, že tak neučinil, informuje zákonné zástupce třídní učitel/výchovný poradce/metodik prevence/ředitel či jiný kompetentní pedagog o způsobu vyrozumění se domluví s policistou.
- Policista může úkon provést i v případě, že rodiče nelze telefonicky zastihnout a provedení úkonu nelze odložit. V případě, že by vyrozuměním rodičů bylo mařeno vyšetřování, vyrozumí škola zákonného zástupce bezprostředně po souhlasu policie. Podle zákona mohou být mladiství vyslýcháni i bez účasti osob vykonávajících dohled nad nezletilými.
- Na požádání policie ředitel školy poskytne vhodnou místnost k šetření situace ve škole, zajistí pedagogický dozor. **Osoby přibrané k výslechu (dozor) mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušování nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby.**

Pro děti a mládež platí v plné míře presumpce nevinny.

Oznamování trestné činnosti

- V případě, že je **zaměstnanec školy svědkem trestné činnosti nebo se o ní dozví, ohlásí toto okamžitě řediteli školy!** Ředitel školy sepiše se zaměstnancem zápis o oznámení trestné činnosti. Trestnou činností se rozumí užívání omamných látek, gamblerství, šikana, týrání, loupeže, pohlavní zneužívání, znásilnění, majetková trestná činnost, dále **vystavení šikaně či týrání, příp. jinému nežádoucímu zacházení ve škole i mimo školu.**
- **Škola celou záležitost oznámí Policii ČR a dále postupuje dle doporučení Krizového plánu týkajícího se dané rizikové činnosti.**
- Při oznamování pokročilých, brutálních a kriminálních šikan oznámí škola toto také na orgán sociálně – právní ochrany dětí.

Napadení ozbrojeným útočníkem

Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí zahrnují zejména rizikové chování, které je vyvoláno krizovou situací, která přichází z:

1. **vnitřního prostředí** – řešení konfliktů neadekvátním způsobem, zejména šikana, kyberšikana, vandalismus atd., útok na školu ze strany žáků, případně ze strany pedagogů,
2. **vnějšího prostředí** – řešení konfliktů neadekvátním způsobem – násilí způsobené osobou, která navštívila školu (rodič žáka; osoba, která vnikla do školy nebo jejího okolí a ohrožuje školu násilím nebo jinými prostředky, které mohou ohrozit žáky a pedagogy školy).

Je třeba, aby pracovníci školy znali dobře každého žáka školy, zvýšenou pozornost je třeba věnovat žákům rizikové skupiny s násilnickými sklony. Také je třeba znát zaměstnance školy. Je nutné počítat s tím, že i dospělé osoby vstupující do areálu školy mohou patřit do rizikové skupiny. Žáci a zaměstnanci musí být informováni o tom, jak se chovat v případě uváděných nečekaných krizových situací, případně při podezření na hrozící krizovou situaci, na koho se obrátit, kde je možnost úniku a případné ochrany před útočníkem. **Škola má povinnost zajistit nejen fyzické, ale také psychické bezpečí žáků, a proto opatření k zajištění fyzické bezpečnosti ve škole nesmí snížit psychické bezpečí a komfort žáků.**

Základní principy primární prevence

Je třeba zajistit především bezpečné prostředí pro žáky, pedagogy a ostatní zaměstnance v budově školy, k čemuž napomáhají:

Prostorová a organizačně technická opatření

- Škola využívá pro vstup žáků, zaměstnanců a cizích osob (návštěv, kontrol,...) pouze jeden vchod, který je zabezpečen proti vniknutí cizích osob a vstup do něj je kontrolován, ostatní možné vstupy do budov jsou zabezpečeny (nebrání však bezpečnému úniku osob v případě požáru).
- Škola má zabezpečená okna a dveře proti volnému vniknutí osob.
- Škola vpouští cizí osoby do prostor školy až po ověření účelu jejich vstupu do budovy.
- Škola zamezuje nepovolaným osobám přístup do areálu školy, které nejsou určeny pro poskytování vzdělávání (např. sklepy, půdy, sklady, kotelny apod.), s výjimkou specifických, zvláště provozních případů (revize, kontroly, prohlídky, stavební úpravy apod.).
- V každé učebně (třídě, dílně) je uložen klíč k uzamčení této učebny při krizové situaci.

Personální opatření

- Škola zajišťuje průběžný dohled nad žáky ve všech prostorách, a to od okamžiku vstupu do prostor školy po celý průběh výchovně-vzdělávacího procesu i po jeho ukončení až po dobu opuštění budovy školy.
- Škola má zajištěnu vzájemnou zastupitelnost pedagogických či nepedagogických pracovníků vykonávajících dohled nad žáky.
- Škola zajišťuje dohled nad žáky i při akcích souvisejících se vzděláváním, které jsou realizovány mimo školu.

Vnitřní předpisy, dokumentace školy

- Škola seznamuje žáky a zaměstnance s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, včetně pojmenování nebezpečí, rizik možného ohrožení života a zdraví, pokud se vztahují k příslušné činnosti, akci nebo pracovišti a průběžně také s ustanoveními školního nebo vnitřního řádu, řádů dílen, odborných pracoven, tělocvičen, hřišť apod. Škola má popsány a uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, má stanovena zvláštní pravidla při některých činnostech – tělesné výchově, plavání, soutěžích, přehlídkách, výletech, apod.
- Škola spolupracuje se složkami integrovaného záchranného systému a s orgány místní správy.
Škola má v dokumentaci upraveny i další zvláštní povinnosti zaměstnanců, např. povinnosti a postupy při zajišťování dohledu, povinnost informovat zaměstnavatele o vzniku mimořádných událostí, povinnost seznamovat zaměstnance a žáky školy s opatřeními zajišťujícími bezpečnost a ochranu zdraví (na začátku školního roku, průběžné opakování dle vyhodnocených rizik, povinnost provedení záznamu o poučení). Škola při eliminaci bezpečnostních rizik spolupracuje se zřizovatelem, se zákonnými zástupci žáků, policií, složkami integrovaného záchranného systému a se školskou radou. V případě vniknutí do prostor školy a napadením ozbrojeným útočником je škola povinna zajistit bezpečnost žáků a zaměstnanců školy.

Doporučené postupy

Zbraň je nalezena v prostorách školy

Pracovník školy (pedagogický i nepedagogický), který nalezne v prostorách školy zbraň, postupuje následovně:

- O nález ihned informuje vedení školy.
- Nalezenou zbraň uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- O nález je případně informována Policie ČR.
- Zpracuje stručný záznam o události.

Žák vstoupí do prostor školy se zbraní

Při vstupu žáka do budovy školy se zbraní (bez aktivního užití zbraně) pracovník školy (pedagogický i nepedagogický) zbraň zajistí:

- O nálezu zbraň neprodleně informuje vedení školy.
- Nalezenou zbraň uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- Zpracuje stručný záznam o události s vyjádřením žáka, u kterého byla zbraň nalezena (datum, místo a čas nálezů a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byla zbraň nalezena. V případě, že žák podepsat odmítá, uvede pedagogický pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Záznam založí školní.
- Ředitel školy nebo jeho zástupce informuje zákonné zástupce žáka, případně Policii ČR a orgán sociálně – právní ochrany dětí.

Napadení žáka / žáků či zaměstnanců školy ozbrojeným útočником

Při napadení žáků či zaměstnanců školy ozbrojeným útočником pracovník školy, který zjistí tuto událost, postupuje následovně:

Nejdůležitější je zajistit bezpečnost pro žáky!

1. Pracovník školy se žáky uteče z dosahu útočnika.
2. Společně se uzamknou v nejbližší možné místnosti.
3. Za dveřmi je postavena barikáda (stoly židle, skříně,....)
4. Jsou staženy žaluzie.
5. Pracovník školy se pokusí co nejvíce zklidnit všechny osoby v místnosti. Jsou vypnuty či ztlumeny mobilní telefony.
6. Všechny osoby v místnosti, pokud to jejich zdravotní stav dovolí, si lehnou na zem, aby byly co nejméně zranitelní případnou střelbou skrz dveře.
7. Nikdo nereaguje na osoby za dveřmi! Útočnik se může vydávat za zraněného a vystrašeného studenta, ale i za policistu. Útočnik pronikl do místnosti, je třeba udělat cokoli pro ochranu všech.
8. Neprodleně informuje ředitele, kterému předá co nejvíce známých informací (místo pohybu a počet útočníků, čím jsou ozbrojeni apod.) V případě evakuace žáků z prostor školní budovy Sokolovská 487/45 společným místem setkání žáků, pedagogů a rodičů je školní dvůr v případě, že je místo bezpečné. Pro případ alternativních způsobů přesunu žáků domů je povinností třídních učitelů vést důsledně agendu třídního učitele s aktuálními kontakty na zákonné zástupce. Ředitel zajistí předání informací o krizové situaci rodičům. V případě vzniku krizových situací má právo poskytovat případné informace médiím pouze vedení školy.

Následná intervence

Škola je povinná zajistit následnou krátkodobou i dlouhodobou pomoc, externí psychologickou podporu pro žáky a zaměstnance školy, kterých se situace dotkla, a to ve spolupráci s IZS. Zároveň škola zajistí co nejkratší době obnovení výuky či zakomponování preventivních prvků do výuky.

Strategie předcházení školnímu neúspěchu a krizový plán řešení

Znaky školního neúspěchu:

- žák má špatné známky,
- chodí do školy nepřipraven,
- neplní si své povinnosti během vyučování,
- odmítá doplňovat zameškané učivo.

Co není školní neúspěch:

- jednorázové nezvládnutí části učiva, jedna špatná známka mezi ostatními dobrými známkami.

Kdy začít vyšetřovat:

- zhoršení prospěchu, nadměrná absence, neomluvená absence,
- má v nepořádku své školní potřeby – poškozené, špinavé, rozházené, chybějící,
- nezvládá učivo, chybí zápisy v sešitech, domácí úlohy.

Prevence školního neúspěchu

Povinnosti pedagoga:

- podporovat rozvoj žáků a jejich vzdělání,
- vytvářet zdravé klima ve třídě,
- jednat s dětmi jako s partnery,
- kontrolovat průběh vzdělávání u jednotlivých žáků,
- vzdělávat žáky dle jejich individuálního vývoje a potřeb,
- nebýt lhostejný k projevům školního neúspěchu,
- informovat žáky i rodiče, na koho se obrátit /třídní učitel, výchovný poradce, vedení školy,..../.

Ředitel školy:

- zajišťuje vzdělávání pracovníků v oblasti školního neúspěchu,
- zajišťuje doplňování školní knihovny o metodickou literaturu,
- spolupracuje se třídním učitelem a metodikem prevence při řešení krizových situací,
- informuje se o prospěchu všech žáků na pedagogických radách a hospitacích.

Třídní učitelé:

- na začátku školního roku informují žáky i rodiče, na koho se obrátit při problémech ve škole /třídní učitel, metodik prevence výchovný poradce, ředitel, zástupce ředitele/, ale i mimo školu,

- seznámí na začátku roku žáky i rodiče s průběhem školního roku (způsob zadávání domácí práce, plán akcí na školní rok, zápisy v třídní knize a zápisy známek v žákovské knížce, třídní schůzky, hovorové hodiny, konzultační hodiny),
- řeší projevy školního neúspěchu ve spolupráci s výchovným poradcem a metodikem prevence,
- průběžně informují žáky o jejich prospěchu,
- pravidelně kontroluje sešity žáků,
- ověřuje vzdělávání ústní či písemnou formou.

Aktivita školy v prevenci proti školnímu neúspěchu:

- školní a mimoškolní výukové programy,
- práce učitelů a metodika prevence nebo výchovného poradce s třídním kolektivem, spolupráce s jinými organizacemi,
- poradenské služby výchovného poradce a metodika prevence.

Postup při řešení školního neúspěchu

Pedagogický pracovník:

- Poskytne čas na zvládnutí učiva, využít názorných školních pomůcek.
- Vypracuje **Plán pedagogické podpory** a seznámí s ním výchovného poradce, metodika prevence, popř. vedení školy.
- Pozve do školy rodiče, seznámí je s Plánem pedagogické podpory a s dalšími navrženými opatřeními, požádá je o spolupráci, provede zápis, vše ve spolupráci s výchovným poradcem.
- V případě neúspěchu doporučí návštěvu ve školském poradenském zařízení.
- Odmítá-li žák spolupracovat během vyučování, informuje o tom neprodleně rodiče, poskytne jim obsah probíraného učiva a nechá žáka pracovat s rodiči.
- V případě mimořádných situací vše nahlásí výchovnému poradci, který kontaktuje orgán sociálně – právní ochrany dětí.

Rodiče:

- V případě školního neúspěchu žáka, spolupracují úzce s třídním učitelem nebo jiným pedagogem, s metodikem prevence či výchovným poradcem nebo přímo vedením školy.
- Postupují dle pravidel, na kterých se předem s pedagogy domluvili.
- Vzdělávají se v dané oblasti.
- Spolupracují s školským poradenským zařízením či jinými odbornými pracovišti.

Informace potřebné k vyřízení invalidního důchodu

Potřebné dokumenty

Občanský průkaz

Potvrzení o studiu nebo doklad o ukončeném vzdělání

Maturitní vysvědčení, výuční list nebo vysvědčení ze školy

Dále budete po podání žádosti potřebovat lékařské zprávy (obvodní lékař, psychiatrické nebo jiné vyšetření odborného lékaře – informace dostanete od pracovnice OSSZ po podání žádosti).

K vyřízení a podání žádosti se musí dostavit žadatel, pokud je nezletilý nebo má omezenou svéprávnost musí s ním přijít jeho zákonný zástupce.

Podání žádosti

1. Dotazník lze vyplnit na OSSZ – Nový Jičín, Svatopluka Čecha 15

KONTAKT: 420 556 769 111

OBJEDNÁVACÍ SYSTÉM: [Objednávací systém \(cssz.cz\)](http://objednavaci.spc.novy-jicin.cz)

2. Elektronická forma podání žádosti

[Žádost o důchod online | ePortál ČSSZ \(cssz.cz\)](http://eportal.cssz.cz)

Pro podání je potřeba se přihlásit do systému přes E-Identitu občana (bankovní účet) nebo Datovou schránku.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY:

Bc. Eva Krausová – sociální pracovnice SPC Nový Jičín

Tel: 556 706 262

Mgr. Jan Kešelák – Občanská poradna Nový Jičín

Tel: 556 709 403

Krizový plán zpracovala: Mgr. Andrea Havlíková, zástupce ředitele

Krizový program schválil: Mgr. Ilona Šustalová, ředitelka školy

V Novém Jičíně dne 3. 1. 2024

Podpis: _____